

**Produkt krajowy brutto w I kwartale 2000 r.
oraz informacja o rewizji rachunków narodowych od danych za 1995 r.
i o szacunku rozmiarów szarej gospodarki za 1998 r.**

I. Produkt krajowy brutto w I kwartale 2000 r.

Szacunki produktu krajowego brutto za I kwartał 2000 r. wskazują na ożywienie w gospodarce narodowej utrzymujące się od drugiej połowy ubiegłego roku.

Produkt krajowy brutto w I kwartale 2000 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, wzrósł realnie o 6,0 % (odpowiednio w kwartałach III i IV 1999 r. - wzrost o 5,0 % i o 6,2 %). W całym drugim półroczu 1999 r., w porównaniu z analogicznym okresem 1998 r., PKB wzrósł o 5,7 %.

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale 2000 r. wzrosła o 5,8 %, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (odpowiednio w kwartałach III i IV 1999 r. - wzrost o 4,8 % i o 6,0 %). W całym drugim półroczu 1999 r., w porównaniu z analogicznym okresem 1998 r., wartość dodana brutto wzrosła o 5,4 %.

Nadal na wysokim poziomie utrzymują się wyniki gospodarcze w przemyśle. W I kwartale 2000 r. odnotowano wzrost **wartości dodanej brutto w przemyśle** o 10,1 % (odpowiednio w kwartałach III i IV 1999 r. - wzrost o 7,6 % i o 11,6 %). W całym drugim półroczu 1999 r. wartość dodana brutto w przemyśle wzrosła o 9,7 %.

Wartość dodana brutto w budownictwie w I kwartale 2000 r. wzrosła o 4,0 % (odpowiednio w kwartałach III i IV 1999 r. - wzrost o 3,4 % i o 5,0 %). W całym drugim półroczu 1999 r. wartość dodana brutto w budownictwie wzrosła o 4,3 %.

W I kwartale 2000 r. zanotowano także wzrost **wartości dodanej brutto w sekcjach usług rynkowych** - o 5,8 % (odpowiednio w kwartałach III i IV 1999 r. - wzrost o 5,1 % i o 5,3 %). W całym drugim półroczu 1999 r. zanotowano jej wzrost o 5,2 %.

Popyt krajowy w I kwartale 2000 r. wzrastał wolniej niż produkt krajowy brutto - o 5,1 % przy wzroście PKB o 6,0 % (odpowiednio w III kwartale 1999 r. - wzrost o 5,5 % przy wzroście PKB o 5,0 % i w IV kwartale 1999 r. - wzrost o 5,6 % przy wzroście PKB o 6,2 %). W całym drugim półroczu 1999 r. popyt krajowy wzrósł o 5,5 % przy wzroście PKB o 5,7 %.

Spożycie ogółem w I kwartale 2000 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, wzrosło o 3,9 %, w tym **spożycie indywidualne** o 4,6 % (odpowiednio w III kwartale 1999 r. - wzrost o 4,6 %, w tym spożycia indywidualnego o 5,4 % i w IV kwartale 1999 r. - wzrost o 4,7 %, w tym spożycia indywidualnego o 5,6 %). W całym drugim półroczu 1999 r., w porównaniu z analogicznym okresem 1998 r., zanotowano wzrost spożycia ogółem o 4,6 %, w tym spożycia indywidualnego o 5,5 %.

W I kwartale 2000 r. zanotowano dalsze spowolnienie tempa wzrostu **nakładów brutto na środki trwałe** - wzrost o 5,5 %, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (odpowiednio w kwartałach III i IV 1999 r. - wzrost o 7,0 % i o 7,3 %). W całym drugim półroczu 1999 r. nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 7,2 %.

II. Rewizja rachunków narodowych

Podobnie jak w innych krajach (zarówno członkowskich Unii Europejskiej jak i przed akcesyjnych do Unii Europejskiej), rachunki narodowe dla Polski podlegają określonym rewizjom, z tytułu dalszego dostosowywania do zasad Systemu Rachunków Narodowych - SNA'93 oraz Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych - ESA'95. W efekcie zrewidowane dane o produkcie krajowym brutto (PKB) i innych kategoriach makroekonomicznych dają lepszy jakościowo i bardziej porównywalny obraz rozwoju gospodarczego i społecznego Polski.

Przeprowadzona dwa lata temu, przez Główny Urząd Statystyczny, rewizja wcześniej publikowanych wielkości produktu krajowego brutto (począwszy od danych za 1994 rok) polegała na uwzględnieniu "szarej gospodarki" dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (sektora prywatnego - bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

Dokonane obecnie dalsze prace dostosowawcze rachunków narodowych do standardów międzynarodowych (SNA'93 i ESA'95) polegały na:

- uwzględnieniu wartości usług świadczonych przez osoby zatrudnione do prac w gospodarstwach domowych oraz napiwków za świadczone usługi;
- pełnym ujęciu odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kosztach związanych z zatrudnieniem (dotychczas ujmowanych w produkcji sektora instytucji niekomercyjnych i innych transferach socjalnych);
- nowym szacunku transakcji w sektorze instytucji niekomercyjnych (na podstawie nowej sprawozdawczości obejmującej te instytucje).

Prezentowane w I części notatki wskaźniki gospodarcze za I kwartał 2000 r. zostały obliczone w warunkach porównywalnych do zrewidowanych szacunków produktu krajowego brutto, począwszy od danych za 1995 r.

Zrewidowane szacunki PKB, zarówno roczne jak i kwartalne, zostały opublikowane w Biuletynie Statystycznym - Maj 2000, a w szerszym zakresie dane roczne będą opublikowane w Małym Roczniku Statystycznym 2000.

III. Szacunki rozmiarów szarej gospodarki w 1998 r.

Zmiana szeregu danych z zakresu rachunków narodowych (począwszy od danych za 1995 r.) spowodowała konieczność zweryfikowania wcześniej publikowanych danych o rozmiarach szarej gospodarki za lata 1994 - 1997 (np. z tytułu oszacowania wartości napiwków za świadczone usługi). Ponadto, Główny Urząd Statystyczny przeprowadził szacunki rozmiarów szarej gospodarki za 1998 r.

Jak pokazuje poniższa tablica, uwzględnienie rozmiarów działalności w szarej gospodarce w szacunkach produktu krajowego brutto spowodowało wzrost wartości PKB w cenach bieżących o ok. 15 - 17 %. W latach 1994 - 1997 udział szarej gospodarki w tworzeniu PKB systematycznie malał. W 1998 r. wzrost poziomu PKB z tytułu działalności w szarej gospodarce był zbliżony do notowanego w roku poprzednim i wyniósł 15,3 %.

W całym omawianym okresie, największy wpływ na rozmiary produkcji w szarej gospodarce miała działalność gospodarcza prowadzona w zarejestrowanych podmiotach gospodarczych. Doszacowanie z tytułu działalności w szarej gospodarce w tych podmiotach podwyższyło

Szacunki szarej gospodarki z tytułu pracy nierejestrowanej przyczyniły się do podwyższenia poziomu PKB o ok. 4 - 5 %.

Wyszczególnienie	1994	1995	1996	1997	1998
			w %		
KT KRAJOWY BRUTTO (bez "szarej gospodarki") - kategoria niepublikowana	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KT KRAJOWY BRUTTO (łącznie z "szarą gospodarką")	117,2	116,6	115,9	115,2	115,3
wzrost "szarej gospodarki"	17,2	16,6	15,9	15,2	15,3
wzrost w kosztach zarejestrowanych	12,1	11,9	11,3	11,0	11,0
wzrost w wykonywaniu pracy nierejestrowanej	5,1	4,7	4,6	4,2	4,3
wzrost w usługach	1,9	1,9	1,6	1,5	1,6
wzrost w handlu i usługach	3,0	3,1	2,9	2,5	2,5
wzrost w naprawach; hotele i restauracje	8,6	8,6	7,8	7,2	6,9
wzrost w handlu, gospodarka magazynowa i łączność	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9
wzrost w nieruchomościach firm	0,9	0,6	1,0	1,6	1,9
wzrost w innych sekcjach	1,6	1,4	1,6	1,5	1,5

Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998					1999					2000
	I-IV kw.	I-IV kw.	I-IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I - IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I - IV kw.	I kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				analogiczny okres roku poprzedniego=100					analogiczny okres roku poprzedniego=100				
Spżycie ogółem	103,3	107,2	106,1	105,4	103,5	103,8	103,9	104,2	103,7	104,1	104,6	104,7	104,3	103,9
w tym														
Spżycie indywidualne	103,2	108,7	106,9	106,3	104,1	104,4	104,6	104,8	104,4	104,9	105,4	105,6	105,1	104,6
Akumulacja brutto	124,1	119,5	120,8	116,9	114,3	113,9	112,3	113,8	101,1	106,0	108,2	107,3	106,3	111,2
w tym														
Nakłady brutto														
na środki trwałe	116,5	119,7	121,7	117,3	114,6	114,2	112,9	114,2	106,1	106,8	107,0	107,3	106,9	105,5
Popyt krajowy	107,0	109,7	109,2	107,3	105,7	106,1	106,6	106,4	103,3	104,5	105,5	105,6	104,8	105,1
Produkt Krajowy Brutto	107,0	106,0	106,8	106,5	105,3	104,9	103,0	104,8	101,6	103,1	105,0	106,2	104,1	106,0
Wartość dodana brutto	106,7	105,3	106,4	106,4	105,2	104,8	102,9	104,7	101,4	102,8	104,8	106,0	103,9	105,8
w tym														
Przemysł	110,4	107,6	110,3	110,5	105,3	103,3	98,9	104,3	97,2	101,5	107,6	111,6	104,6	110,1
Budownictwo	105,8	102,8	113,6	114,6	110,8	108,8	106,1	109,3	102,4	103,1	103,4	105,0	103,7	104,0
Usługi rynkowe	104,8	105,3	104,4	104,3	105,6	105,9	103,6	104,8	104,4	104,5	105,1	105,3	104,9	105,8

Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998					1999					2000	
	I-IV kw.	I-IV kw.	I-IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I - IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	I - III kw.	IV kw.	I - IV kw.	I kw.
Spożycie ogółem	240 162,4	309 040,3	376 721,7	107 217,5	109 053,2	112 324,8	108 964,5	437 560,0	119 588,5	123 345,7	123 539,8	366 474,0	123 292,2	489 766,2	137 232,5

w tym															
Spożycie indywidualne	185 564,0	241 904,6	296 649,3	85 244,9	85 560,6	88 979,6	87 150,9	346 936,0	95 161,0	97 495,1	98 653,1	291 309,2	99 566,0	390 875,2	109 724,6
Akumulacja brutto	60 704,6	84 818,3	116 002,8	22 679,7	30 680,3	34 631,5	57 013,6	145 005,1	24 694,8	35 316,9	40 722,8	100 734,5	66 544,2	167 278,7	29 435,1
w tym															
Nakłady brutto															
na środki trwałe	57 404,6	80 390,4	110 852,7	21 538,6	29 370,4	33 302,9	54 992,6	139 204,5	24 602,4	34 101,3	38 784,8	97 488,5	64 195,3	161 683,8	27 811,1
Popyt krajowy	300 867,0	393 858,6	492 724,5	129 897,2	139 733,5	146 956,3	165 978,1	582 565,1	144 283,3	158 662,6	164 262,6	467 208,5	189 836,4	657 044,9	166 667,6
Produkt krajowy brutto	308 103,7	387 826,6	472 350,4	123 698,7	133 371,7	140 014,7	156 475,0	553 560,1	134 778,0	147 330,3	155 724,4	437 832,7	179 207,7	617 040,4	153 968,2
Wartość dodana brutto	268 289,1	336 853,5	412 870,4	107 839,7	117 235,8	122 927,5	137 174,0	485 177,0	115 911,5	128 278,5	134 681,5	378 871,5	156 829,7	535 701,2	131 804,0
w tym															
Przemysł	84 961,4	101 283,1	121 025,2	32 118,0	32 267,0	33 985,4	35 592,5	133 962,9	32 570,1	34 266,3	38 753,0	105 589,4	42 590,7	148 180,1	37 967,3
Budownictwo	19 505,5	25 048,8	32 769,2	6 490,9	9 485,8	11 818,6	14 193,5	41 988,8	6 910,3	10 194,0	12 745,9	29 850,2	17 734,0	47 584,2	7 623,6
Usługi rynkowe	108 613,0	141 969,5	179 137,0	47 666,3	55 824,5	55 422,2	61 493,4	220 406,4	53 995,6	63 428,5	60 912,1	178 336,2	69 927,9	248 264,1	62 475,2